

Rakennerahastojen ohjelmavalmistelu 2021-2027

Älykkäät maaseudut –seminaari

12.2.2020

Sokos Hotel Vantaa

Harri Ahlgren

TEM, Alueet ja kasvupalvelut -osasto

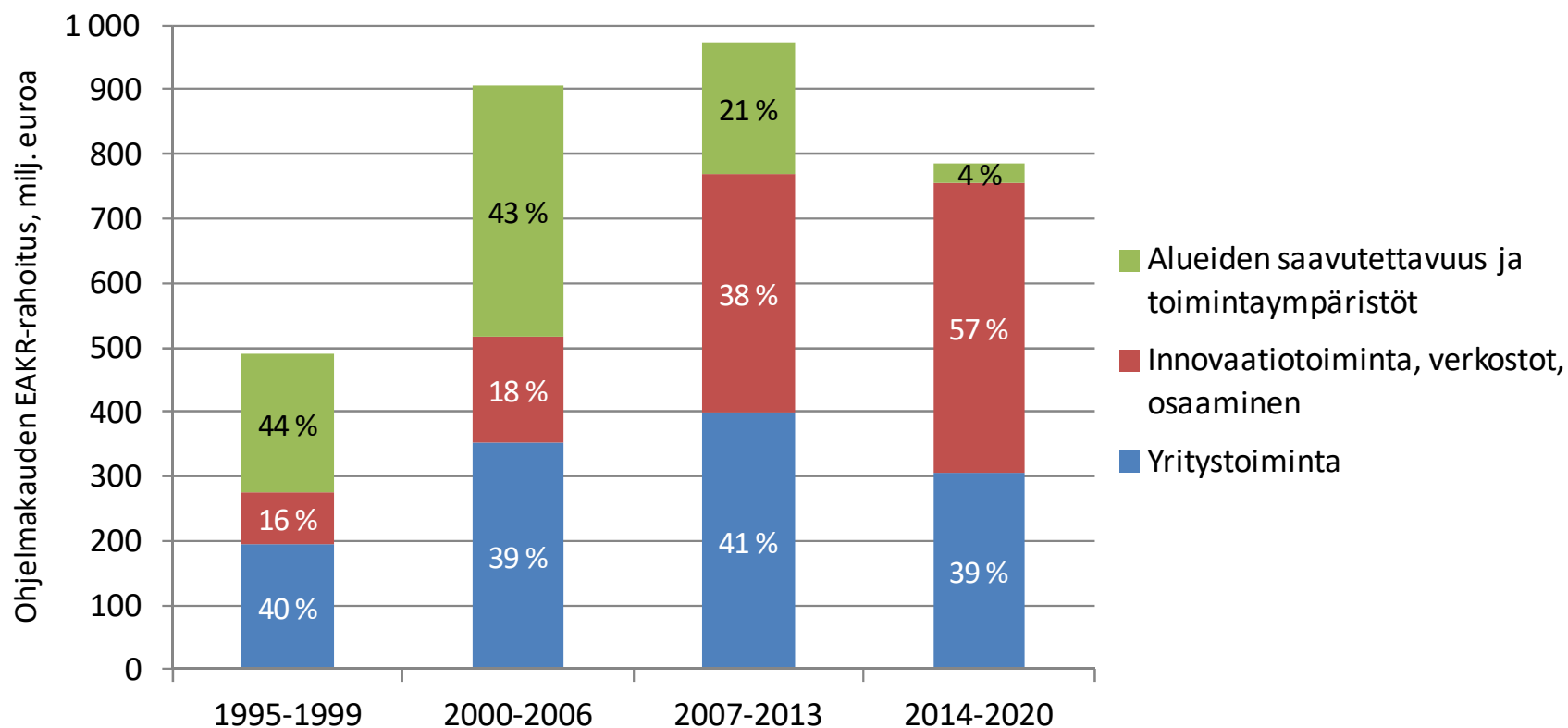
Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lähtökohtia tulevalle ohjelmakaudelle

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

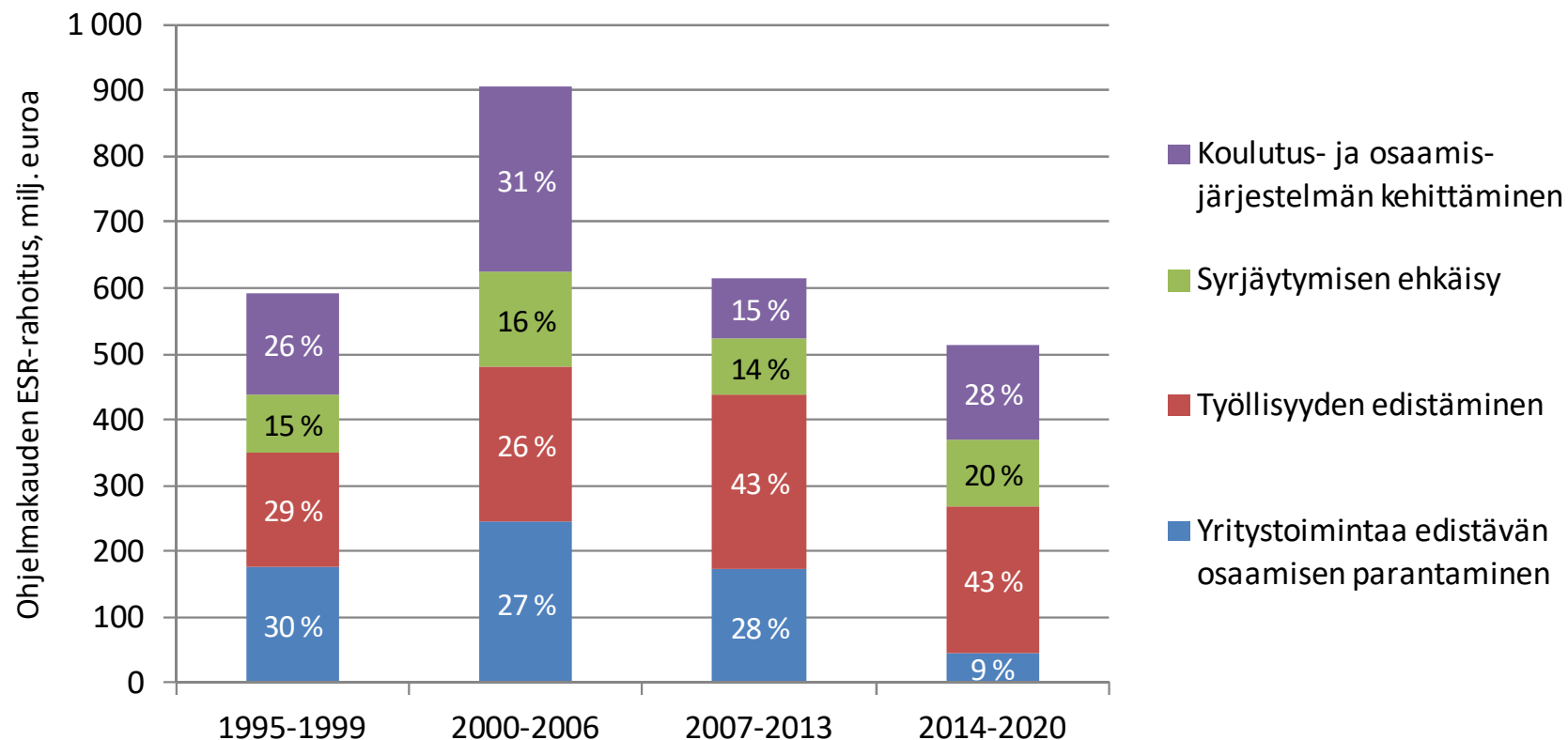
Suomen EAKR-rahoituksen indikatiivinen kohdentuminen eri ohjelmakausina*

*) Ohjelmakausikohtainen absoluuttinen EAKR-rahoitus, ei sisällä vastaavaa kansallista vastinrahoitusosuutta. Ohjelmakaudet eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään, joten rahoituksen kohdentuminen perustuu osittain arvioon

Suomen ESR-rahoituksen indikatiivinen kohdentuminen eri ohjelmakausina*

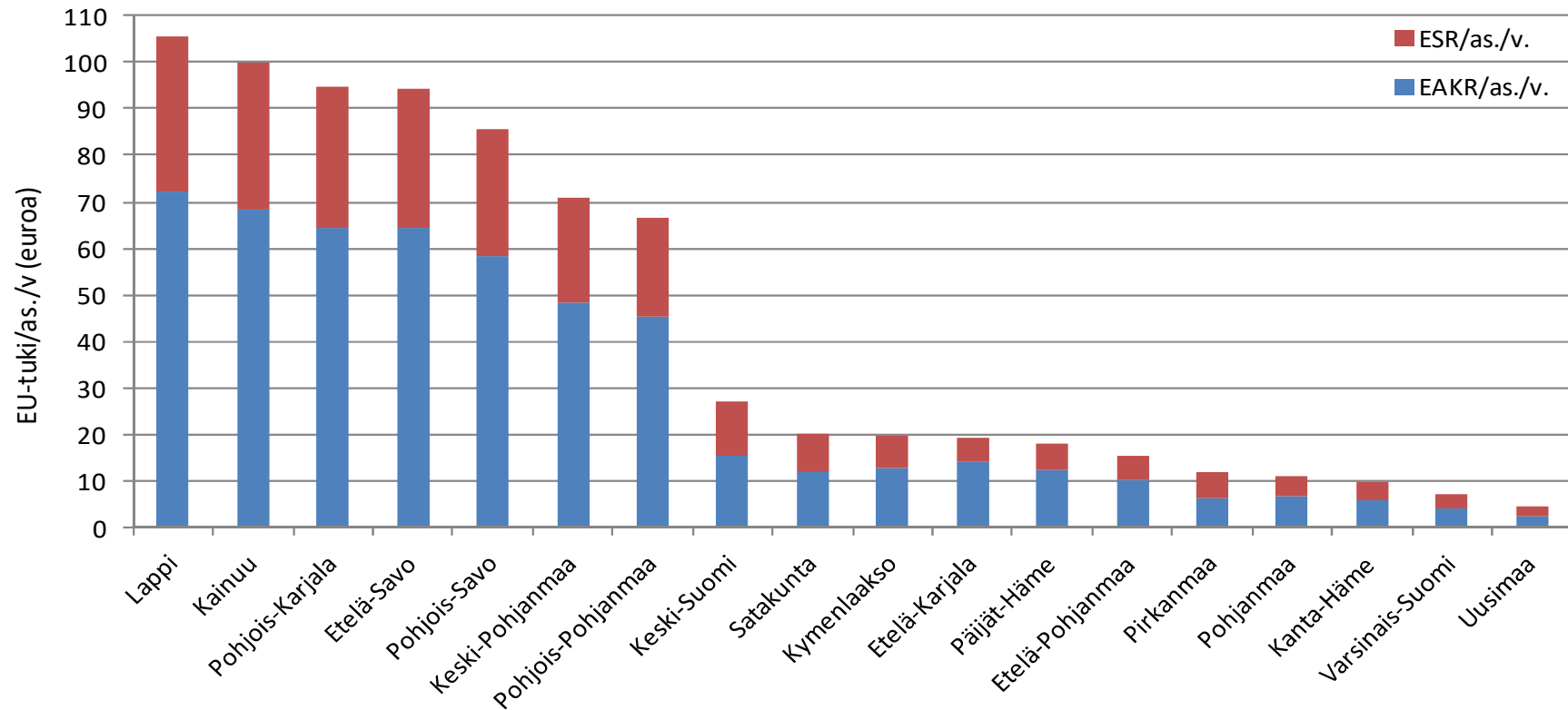

*) Ohjelmakausikohtainen absoluuttinen ESR-rahoitus, ei sisällä vastaavaa kansallista vastinrahoitusosuutta. Ohjelmakaudet eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään, joten rahoituksen kohdentuminen perustuu osittain arvioon

EU-rahoitus rakennerahasto-ohjelmassa asukasta kohden/v. 2014-2020 (arvio)

EU-rahoitus asukasta kohden vuodessa maakunnittain 2014-2020 (arvio; alueellisessa päätöksenteossa oleva rahoitus, ml. kestävän kaupunkikehittämisen rahoitus)

Ohjelmakauden 2021-2027 valmistelutilanne

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Pääperiaatteita

- Uusi Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakausi alkaa vuoden 2021 alusta
- Suomen tavoitteena on käynnistää ohjelmakausi 1.5.2021
- Manner-Suomessa yksi rahastoja yhdistävä ohjelma (EAKR, ESR, JTF*)
- Valtakunnallista ja alueellista hanketoimintaa
- Rahoittajina 4 ELY-keskusta ja 18 maakuntaliittoa (+Ruokavirasto?)

*) JTF = Just Transition Fund, oikeudenmukaisen siirtymän rahasto

Rahoitus

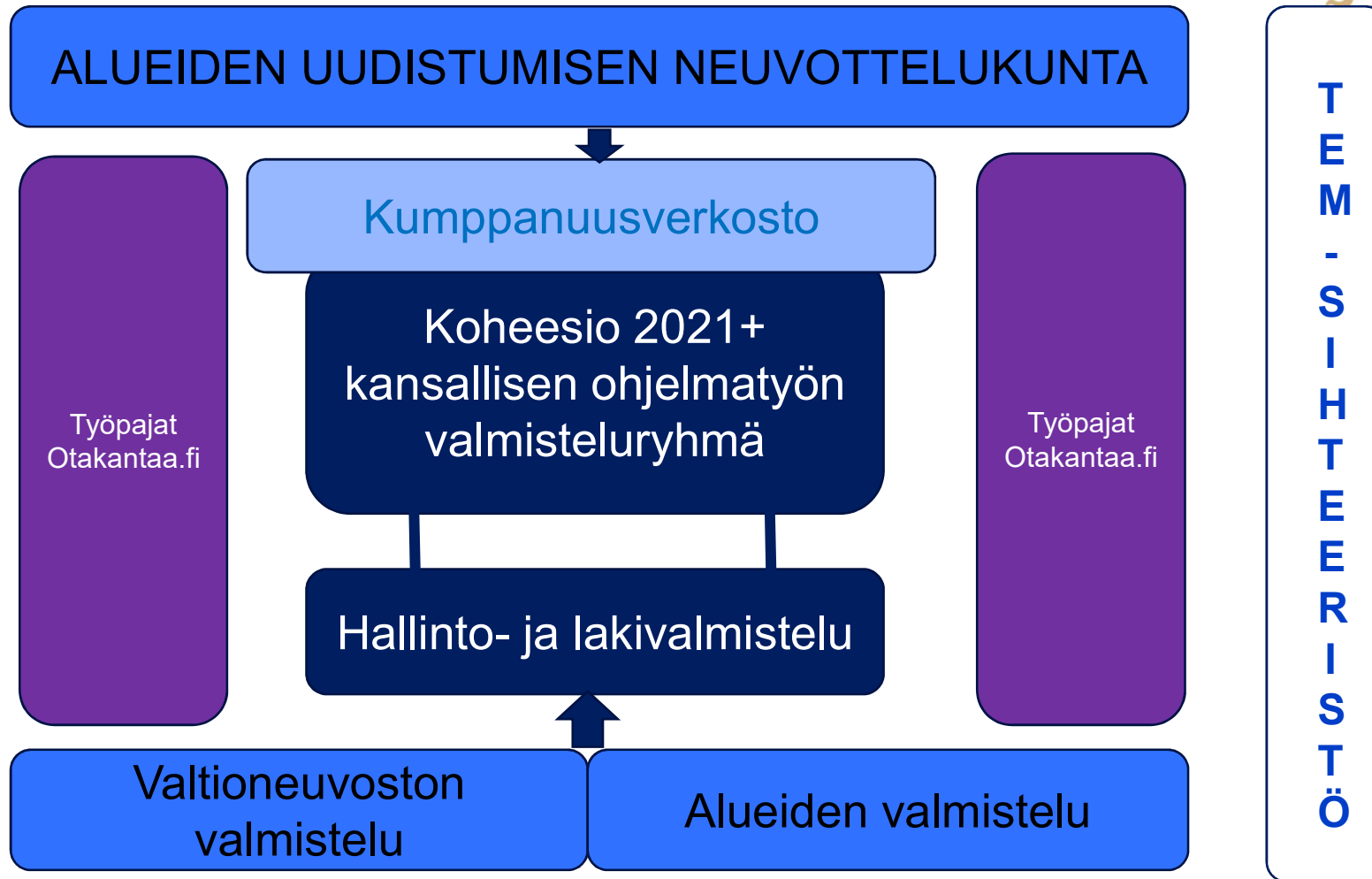

- Komission alkuperäinen esitys Suomen saannoksi:

Alueluokka	Milj. euroa
Siirtymäalueet (Etelä-, Länsi, Itä- ja Pohjois-Suomen NUTS2-alueet)	1 040,9
Harvan asutuksen lisärahoitus (Itä- ja Pohjois-Suomi)	272,8
Kehittyneemmät alueet (Helsinki-Uusimaa NUTS2-alue)	171,3
Yhteensä (pl. Ahvenanmaa)	1 485,0

- ESR:n osuus yhteensä 43,4 % (harvan asutuksen kehiksestä 25 %)
- EU:n enimmäisosuus julkisesta kokonaisrahoituksesta: siirtymäalueilla 55 %, kehittyneemmillä alueilla 40 %
- Kehyssierrot mahdollisia kehittyneemmilta alueilta siirtymäalueille?
- **JTF: 165 milj. euroa "uutta rahoitusta", mutta edellyttää (vähintään) 248 milj. euron lisäosuutta/siirtoa EAKR- ja ESR-rahoituksesta**
- MFF-huippukokous 20.2.2020
- Alueille annettu määräaika 28.2.2020 laatia yksimielinen esitys maakuntakohtaiseksi rahanjaoksi 2021-2027

Koheesiopolitiikan 2021+ kansallisen valmistelun rakenne ja toimijat

Uuden ohjelman pääpainopisteet

**Pk-yritysten
kasvu ja
kilpailukyky**

**Jatkuva
oppiminen,
ammattillinen
liikkuvuus ja
työvoiman
kohtaanto**

**Työnhakijoiden
työllistyminen
sekä työelämän
laatu**

**Vähähiilinen ja
vihreä talous,
ilmastonmuutos**

**Maantie- ja
laajakaistainfra
IP-Suomessa**

**Haavoittuvassa
asemassa
olevien
osallisuus**

Ohjelmavalmistelun läpileikkaavia periaatteita

- digitaalisuus ja teknologian muutos,
- ilmastonmuutos,
- työn murros ja jatkuva oppiminen,
- osallisuus,
- kestävä kehitys,
- sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistaminen,
- aluelähtöinen toimintatapa painottaen verkostomaista ja temaattista kehittämistä yli maakuntarajojen ja valtakunnallisesti sekä
- rahastojen ja erityistavoitteiden strateginen synergia ja toimeenpano toisiinsa linkittyen

Ohjelmaluonnos, versio nro 3 (5.2.2020)

Toimintalinjat ja erityistavoitteet

EAKR-toimintalinja: Innovatiivinen ja hiilineutraali Suomi

- Erityistavoite 1.1. Innovaatiot ja TKI-verkostot aluetalouden uudistamiseksi ilmastokestävällä tavalla
- Erityistavoite 1.3. Pk-yritysten resurssiviisas kasvu ja kilpailukyky

ESR-toimintalinja: Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

- Erityistavoite 4.1. Polkuja töihin
- Erityistavoite 4.6. Osaamista työelämään
- Erityistavoite 4.7. Yhdenvertaiseen osallisuuteen

ESR-toimintalinja: Aineellisen puutteen torjuminen

JTF-toimintalinja: Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto

Teknisen tuen toimintalinja

Pohdittavaa jatkotyössä mm.

- **Kestävän kasvun, vihreän talouden ja ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen kokonaisuus**
 - Yhdessä toimintalinjassa – parempi synergia innovaatio- ja elinkeinopolitiikan toimien kanssa
- **ESR:n osaaminen, työllisyys, osallisuus**
 - Työnjako rahastojen ja toimintalinjojen välillä
- **Kestävä kaupunkikehittäminen**
 - Kevään aikana tarkempia kaupunkikohtaisia keskusteluja
- **Kansalaistoimijalähtöinen kehittäminen**
 - Laajentaminen kaupunkialueiden ulkopuolelle
- **Itä- ja Pohjois-Suomen erityistoimet**
- **EAKR/ESR & muu EU-rahoitus & kansallinen rahoitus – eri välineiden muodostama kokonaisuus**
 - AUNEen kesäkuussa (& kumppanuussopimusluonnos)

Ohjelmavalmistelu aikataulu (alustava)

2020

- Kestävän kaupunkikehittämisen osio, IP-alueen erityistoimet, vähävaraisten materiaallinen apu
- Ympäristöarviointi
- Rahoitus: siirto InvestEU-ohjelmaan (rahastot, prioriteetit, alueet kun EU:n rahoitusratkaisu tarkentuu)
 - Ministerin toimeksianto alueille maakuntien välisestä jaosta
- Tuettava toiminta ja tarkemmat sisällöt ja rahoitettavien toimien luonne (tukimuodot osana kansallista säädösvalmistelua), indikaattorit + tavoitetasot
- Ohjelmaluonnos valmiina noin 4/2020 (ilman rahoitustietoja)
→ komission epäviralliseen tarkasteluun
- Ohjelmaluonnoksen ja ympäristöselostuksen julkinen kuuleminen
- Ohjelman valmistelu ja viimeistely
- VN käsittelee ohjelman 9/2020 → komission viralliseen käsittelyyn
- Kumppanuussopimuksen valmistelu (MMM/EMKR)

Laki-
valmis-
telu

Ohjelman
toteutus
käynnistyy
2021